

RAFA GIL

L'ADMINISTRACIÓ PAGA 2.000 MILIONS ANUALS EN L'EIX ELX-MALLORCA

Reconversió encoberta al calcer

El progressiu tancament d'empreses del calcer posa de manifest un procés de reconversió encoberta al sector. L'escassa investigació judicial i els deutes a la Seguretat Social marquen un procés denunciat pels sindicats.

P. J. Navarro (Elx) i M. Payeras (Mallorca)

El sector del calcer està vivint un procés de reconversió similar al que abans han hagut de suportar altres sectors com el siderúrgic o el tèxtil. La diferència, però, està en el fet que aquesta és una transformació encoberta, reconeguda en privat pels mateixos empresaris, i sense la necessitat de projectes oficials elaborats per endavant. Una reconversió sense tirador per la qual l'administració està disposada a pagar vora els 2.000 milions de pessetes anuals entre les fàbriques d'Elx i Mallorca.

Per al secretari general de la Federació de tèxtil-pell de CCOO del País Va-

lencià, Pasqual Morales, «la siderúrgia va sofrir una reconversió per decret mentre el calcer la suporta de manera contínua, sense manifestacions i sense aparèixer als mitjans de comunicació». Les xifres així ho confirmen. CCOO ha sol·licitat al Fons de Garantia Salarial (FOGASA) prop de 500 milions de pessetes pel tancament a Elx de 114 empreses de calcer durant 1988 en concepte d'indemnitzacions. UGT també ofereix unes xifres similars en aquelles empreses en què ha intervingut com a interlocutor amb la part empresarial.

A Mallorca el sector també segueix una evolució similar. Les 9 empreses tancades han deixat en l'atur 234 treballadors i les indemnitzacions reclamades atenyen els 300 milions de pessetes. In-

directament, el tancament de les empreses mallorquines ha tallat les contractacions amb més de 500 treballadors *submergits*, una borsa laboral important si es té en compte que el nombre total d'obriers del calcer que treballen legalment a Mallorca és d'uns 4.000.

Tant UGT com CCOO han denunciat el paper que juga l'administració en tot aquest procés ignorant les denúncies presentades davant les respectives oficines de la Inspecció de Treball, com també l'escàs seguiment realitzat al voltant d'aquelles empreses que tornen a sorgir amb una raó social, mantenint la plantilla però sense respectar l'antiguitat dels contractes. Tota una base per afirmar que el calcer sofreix una reconversió encoberta.

La reconversió ha influït negativament al treball submergit del calcer.

Deutes a la Seguretat Social

«Ací s'especula amb els patrimonis de les empreses, que passen a dependre del FOGASA i, amb els diners públics, s'està solucionant la mala gestió empresarial, amb el suport tàctic de l'administració», assenyala Pasqual Morales. «La gran majoria de les empreses continuen treballant perquè el problema no és la falta de comandes. Se'ls perdonen els deutes a la Seguretat Social amb la justificació que és per mantenir els llocs de treball». Com a xifra indicativa hi ha els 1.000 milions de pessetes que les empreses mallorquines deuen a la Seguretat Social i al FOGASA.

Les queixes, però, no van adreçades tan sols als responsables del Ministeri o de la Conselleria de Treball, sinó al paper que els jutges tenen en aquests casos. «Nosaltres demanem que la justícia hi intervinga; de res val que presentem denúncies en la Inspecció de Treball, si després els jutges no investiguen si les empreses tenen béns o no que puguin permetre els embargaments, o si renaixen amb una raó social distinta», precisa el secretari general de tèxtil-pell de CCOO.

Els sindicats reclamen la necessitat d'actualitzar la legislació sobre societats i suspensions de pagaments. Aquestes lleis, alguna de les quals té més de seixanta anys de vigència —com la de suspensions de pagaments—, permeten que els expedients de crisi, de regulació d'ocupació o els tancaments es resolguen

sense més problemes. D'altra banda, responsables empresarials de l'Associació d'Industrials d'Elx han minimitzat, de manera oficial, el tancament d'unes 200 fàbriques al llarg del 88. Consideren que els tancaments no són tan greus com diuen perquè la producció continua encara que siga amb una nova entitat jurídica. Altres fonts empresarials, però, reconeixen en privat el peculiar procés de reconversió i en justifiquen la necessitat en la inestabilitat del sector.

Malgrat les crítiques que es fan a l'administració referents als alts costos socials, l'empresari es mostra complaent amb la comprensiva actitud d'aquella a l'hora dels expedients de regulació d'ocupació i dels tancaments. No s'oculta, per altra banda, que s'ha passat d'una fase de tancaments indiscriminats a una concertació a tres bandes (sindicats-empresaris-administració) no reconeguda per cap dels protagonistes. Aquesta nova etapa no està exempta de moments de tensió, però hi ha una sèrie de casos on s'han palesat els nous aires que envolten les relacions laborals.

Mantenir els llocs de treball

En aquestes relacions no sempre par-

ticipen els sindicats com a interlocutors dels treballadors. En la majoria dels casos els obrers han desestimat les ofertes de CCOO i UGT i han preferit acudir als assessors laborals, que amb els seus despatxos particulars van fent el seu agost.

Els assessors, la majoria, estan bé ben considerats que les centrals sindicals pels empresaris per a resoldre els conflictes. La immaduresa a l'hora de resoldre la crisi de les empreses i la recerca d'una fórmula ràpida per passar a dependre del subsidi de desocupació provoquen aquesta situació. Destacats dirigents sindicals no oculten que «un acomiadament representa un cotxe nou». O, el que és el mateix, són els mateixos treballadors els qui preferixen aventurar-se en el procés burocràtic que implica denunciar els acomiadaments davant la Magistratura de Treball.

«És lamentable que els treballadors opten per acudir a les assessories laborals perquè els solucionen ràpidament el seu problema particular sense enfrontar-se a la injustícia que suposa sacrificar els seus drets adquirits, com ara l'antiguitat, a canvi de cobrar ràpidament la indemnització o passar a dependre de l'INEM», reconeix un responsable de CCOO.

Els treballadors del calcer han trobat en les Societats Anònimes Laborals una alternativa al tancament d'empreses.

Segons els sindicats, el funcionament dels organismes de l'administració, excessivament lent a l'hora de resoldre els problemes, propicia l'eixida fàcil i més ràpida, encara que siga en detriment de les condicions de treball. La crítica sindical va més enllà quan acusa l'administració «de fomentar, indirectament, l'augment progressiu de l'economia submergida, en condicions laborals que recorden els temps de començament de la revolució industrial, amb jornades de 12 a 14 hores de treball», segons Pasqual Morales.

Amb aquests arguments reforcen la tesi que el calcer pateix un procés de reconversió encoberta, no institucionalitzada, amb l'únic objectiu de mantenir els llocs de treball al preu que siga. I per a això compten amb la base adobada de la inestabilitat del sector, amb característiques semblants a les d'altres manufactures, com ara el tèxtil o el joguet.

Las sal com a alternativa

Malgrat les crítiques, hi ha excepcions en què l'amenaça de tancament s'ha resolt en una taula, on s'han assegut empresaris, sindicats i treballadors. És el cas de dues firmes tradicionals a Elx. La primera, propietat dels germans Fluxà i la segona pertanyent al grup industrial de calcer esportiu Paredes.

Les fàbriques de Fluxà tenen deutes provocats per una mala gestió dels canals de comercialització. En el cas de Paredes, un deute important a la Seguretat Social amenaçava el futur del quasi centenar de treballadors empleats. I en els dos casos la solució ha estat la mateixa: constituir una Societat Anònima Laboral (SAL) amb participació dels obrers i els representants empresarials.

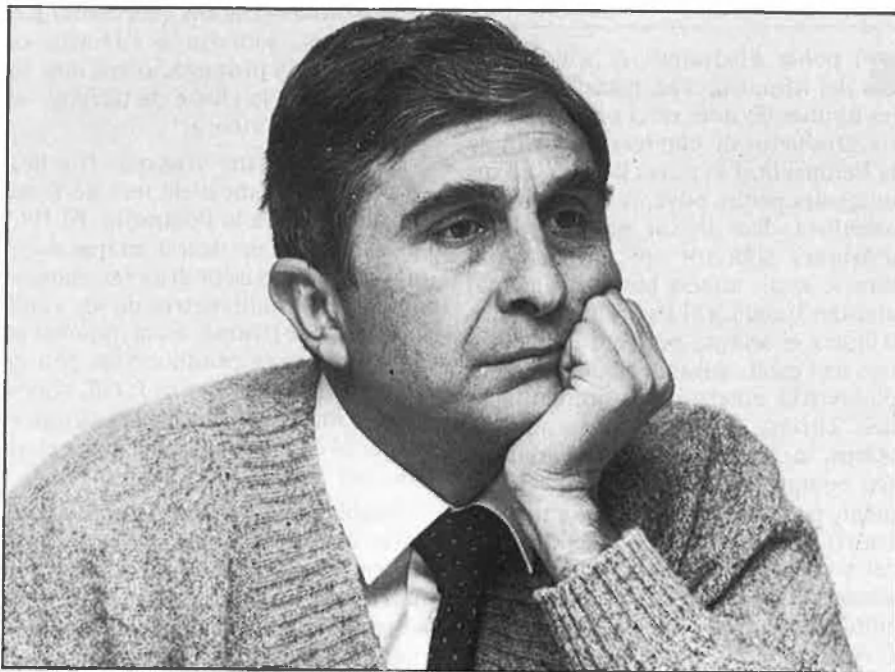
Les fàbriques dels Fluxà, El Latino i El Corbalino, s'han reestructurat en una sola i des de fa alguns mesos intenta aixecar al cap. Els antics propietaris arribaren al compromís de seguir amb la producció. En el cas de les dues empreses de Paredes, Industrias del Aparado i Pegados Especiales, la solució no ha arribat definitivament, encara que només queda un judici pendent a mitjan febrer, amb motiu de la demanda presentada per UGT per un important deute a la Seguretat Social que arrossega des de fa alguns anys.

Aquesta experiència de constitució de SALs ha estat qualificada de pilot tant per empresaris com per sindicats, en la seua demanda de diàleg i negociació per cercar solucions a la crisi que travessa el sector. Una via que, per ara, no ha estat secundada a Mallorca, on la creació de SALs encara no ha estat experimentada pels treballadors del calcer. □

SUBSTITUCIÓ DE CÀRRECS A LA CAIXA D'ESTALVIS DE VALÈNCIA

Una renovació 'light'

La renovació de càrrecs en la cúpula directiva de la Caixa d'Estalvis de València no afectarà, el pròxim 30 d'abril, l'actual president, Fernández Calabuig. Els interessos polítics i econòmics aconsellen la seua continuïtat en el càrrec.

Salvador Fernández Calabuig.

Ximo Ferrandis

El president de la Caixa d'Estalvis de València, Salvador Fernández Calabuig, continuarà, amb tota probabilitat, al capdavant de l'entitat el pròxim 30 d'abril, una vegada s'haja completat el procés electoral, obert el passat 13 de gener, destinat a renovar la meitat del consell d'administració i de l'assemblea general de Caixa València.

El sorteig realitzat davant notari el 13 de gener va decidir que els càrrecs de president i vice-president de l'entitat, Salvador Fernández Calabuig i Francisco Pérez, respectivament, havien de ser renovats. Una substitució que no és desitjada per quasi ningú i que no comportarà, amb tota probabilitat, cap canvi en la cúpula directiva de Caixa València.

El tàndem Calabuig-Pérez és difícilment substituïble, sobretot quan s'han iniciat tota una sèrie de processos que encara estan per tancar, com la fusió amb Caja Segorbe o la creació d'un grup financer, i són pocs els que dubten de la reelecció de l'actual cúpula de l'entitat.

Els dos responsables de la Caixa

d'Estalvis de València van ser elegits en el seu dia amb l'aval del PSOE i el vistic-plau d'Alianza Popular i CDS, situació que difícilment canviarà aquests dies malgrat la modificació de forces a l'Ajuntament de València.

Els rumors propagats en els darrers dies al voltant d'una possible substitució de Fernández Calabuig per l'ex-president de la Cambra de Comerç de València, José Maria Simó, al capdavant de la Caixa de València s'interpreten com una advertència del Partit Socialista a l'actual president de l'entitat d'estalvi perquè no s'aproxime massa als sectors de l'empresariat valencià més crítics amb el Consell.

Els setanta-dos llocs vacants al Consell d'Administració i l'Assemblea de la Caixa d'Estalvis de València quedaran, en definitiva, coberts el pròxim 30 d'abril per part dels impositors, municipis, empleats i Reial Societat Econòmica. Serà un procés que esgotarà alguns i despertarà les queixes de molts, que no entenen l'existència d'una renovació parcial de les caixes d'estalvi cada dos anys. Una substitució que canvia alguna cosa per a, en definitiva, no canviar res. □